

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
НҰР-МҰБАРАК ЕГИПЕТ ИСЛАМ МӘДЕНИЕТІ УНИВЕРСИТЕТІ
ИСЛАМ ҒИЛМДЕРІ ФАКУЛЬТЕТІ
ДІНТАНУ КАФЕДРАСЫ

ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ
6В02202-«Дінтану» білім беру бағдарламасы бойынша

Алматы 2021

**Нұр-Мұбарак Египет ислам мәдениеті университеті
«6B02202-Дінтану» білім беру бағдарламасы бойынша
шығармашылық емтихан өткізу туралы ереже**

Жалпы ережелер

Осы Арнайы немесе шығармашылық емтихандарды өткізу қағидалары (бұдан әрі - шығармашылық емтихан) Дінтану білім беру бағдарламасына түсетін талапкерлер үшін өткізіледі.

Шығармашылық емтиханның мақсаты талапкерлердің шығармашылық қабілеттерінің және шығармашылық; бағыттағы кәсіптерді меңгерудегі тұлғалық алғышарттарының болуын тексеру.

Шығармашылық емтихан Нұр-Мұбарак Египет ислам мәдениеті университетінде құрылған қабылдау комиссиясы өткізеді.

Шығармашылық емтихан 2021 жылдың 8-13 шілде аралығында өткізіледі.

Білім беру бағдарламасы бойынша шығармашылық емтихандарды өткізу нысаны мен мазмұны жоғары оқу орнымен дербес анықталады.

Шығармашылық емтиханды ұйымдастыру және өткізу үшін университет ректорының бұйрығымен бекітілетін пәндік комиссиялар құрылады.

Шығармашылық емтихандардың кестесін (пәннің атауы, күні, уақыты және өткізілетін орны, кеңестер, нәтижелерді жариялау күні) қабылдау комиссиясының төрағасы бекітеді және құжаттар қабылдау басталғаннан кейін кешіктірілмей талапкерлердің назарына жеткізіледі.

Шығармашылық емтихан 45 баллдық жүйе бойынша бағаланады. Шығармашылық емтиханның нәтижесі бойынша, олардың сәтті өткенін растайтын ең төменгі балл саны – 15 балл.

Бірінші шығармашылық емтиханда белгіленген балл санынан кем алған талапкерлер келесі емтиханға жіберілмейді.

Шығармашылық емтиханды қабылдау тәртібі

Шығармашылық емтихан өткізу аудиториясына жіберуді және емтиханды өткізу кезінде осы қағидаларды сақтауды қабылдау комиссиясының жауапты хатшысы және оның орынбасары, емтиханды өткізуге тартылған арнайы кезекшілер, техникалық хатшылар қамтамасыз етеді.

Шығармашылық емтиханды өткізу кезінде аудиторияда бөтен тұлғалардың болуына жол берілмейді.

Талапкер шығармашылық емтиханға кестеде керсетілген мерзімде келеді. Талапкер аудиторияға емтихан басталғанға дейін 30 минут бұрын жіберіледі.

Талапкер шығармашылық емтихан өткізу аудиториясына жеке басын куәландыратын құжатты және құжаттарын қабылдағаны туралы қолхатты көрсеткен жағдайда жіберіледі.

Шығармашылық; емтиханды өткізу кезінде бір орыннан басқа орынға ауысуға, емтихан материалдарымен алмасуға, көшіріп алуға, аудиторияға оқулықтарды, басқа да әдістемелік әдебиеттерді, мобильді байланыс құралдарын кіргізуге және қолдануға тыйым салынады.

Шығармашылық емтихандар тыныш және қолайлы жағдаймен қамтамасыз етіледі, талапкерлерге өз білімі мен білік деңгейін толық көрсете алуына барынша мүмкүндік жасалады.

Шығармашылық емтихандарды өткізу кезінде талапкерлерге және оны өткізу үшін тартылған жоғары оқу орнының қызметкерлеріне өзімен бірге байланыс және электрондық-есептеу техникаларын алуға және пайдалануға тыйым салынады.

Шығармашылық емтихан басталғаннан кейін талапкерлерге емтихан материалдары беріледі және титулдық парақтарды рәсімдеуге ұсынылған тәртіптер түсіндіріледі, сондай-ақ шығармашылық емтиханның басталу және аяқталу уақыты, нәтижелерді жариялаудың және апелляция өткізудің уақыты мен орны көрсетіледі.

Шығармашылық емтиханды өткізу кезінде талапкер мынадай талаптарды сақтайды:

- емтихан алушы көрсеткен орынға отыру;
- тыныштық сақтау және өз бетінше жұмыс істеу, емтихан алушымен және басқа талапкерлермен сөйлеспеу;
- аудиторияда жүрмеу, басқа орынға отырмау;
- шығармашылық емтиханның аяқталғанға дейін емтихан алушының рұқсатынсыз емтихан аудиториясынан шықпау.

Осы қағидаларды бұзған жағдайда талапкер аудиториядан шығарылады. Бұл ретте емтихан жұмысының титулдық парағына емтихан алушының қолымен расталған шығару себебі туралы жазылады. Талапкердің бұл жұмысы жойылады.

Талапкер дәлелді себептермен емтиханға кешігіп немесе келмеген жағдайда ол шығармашылық емтиханды жазбаша өтініші мен шығармашылық емтиханды жіберіп алуына дәлелді себептерін растайтын құжаттарды ұсынуы негізінде ректордың рұқсаты бойынша бекітілген кесте шеңберінде басқа уақытта тапсыруға жіберіледі.

Шығармашылық емтиханды жіберіп алуына дәлелді себептер мыналар:

талапкердің ауырып қалуы (емдеу мекемесінен ауырып қалғандығы туралы анықтаманы ұсынумен расталады, анықтама емдеу мекемесінің мөрімен бекітіледі);

төтенше жағдайлар, сондай-ақ жол-көлік оқиғасы (мемлекеттік мекемеден төтенше жағдайдың немесе жол-көлік оқиғасының болу фактісін айғақтайтын анықтама ұсынумен расталады).

Дәлелді себептер бойынша шығармашылық емтиханға келмеген тұлғалар оған шығармашылық емтихандарды өткізу мерзімінен кешіктірілмей қосымша анықталған күні жіберіледі.

Дәлелсіз себептермен шығармашылық емтиханға келмеген талапкерлер емтихан тапсыруға жіберілмейді.

Шығармашылық емтиханға қайта қатысуға және қайта тапсыруға рұқсат етілмейді.

Емтихан жұмыстарын тексеру тек жоғары оқу орнының ғимаратында жүргізіледі.

Шығармашылық жұмыстарды тексеруді тек пәндік комиссияның мүшелері жүргізеді.

Шығармашылық емтиханды өткізу қорытындылары еркін нысандағы бағалау ведомостымен және пәндік комиссия хаттамасымен рәсімделеді.

Шығармашылық емтиханның қорытындысы ведомостпен және пәндік комиссияның хаттамасымен рәсімделеді.

Емтихан алушымен сарапталған жоғары және төмен балл жинаған және 5% қалған жұмыстарын пәндік комиссияның төрағасы емтихан жұмыстарын қосымша тексереді.

Тексерілген жұмыстар, бағалау ведомостері және бағалары мен тексеруші емтихан қабылдаушылардың, пәндік комиссия төрағасының қолдары қойылған хаттамалар жауапты хатшыға (оның орынбасарына) нәтижелерді жариялау үшін беріледі.

Шығармашылық емтиханның нәтижелері емтихан өткеннен кейін келесі күні хабарланады.

Талаптарды сақтауды және шығармашылық емтихандарды бағалау кезіндегі даулы мәселелерді шешуді, емтихан өткізу кезеңінде шығармашылық емтихандар тапсырушы тұлғалардың құқығын қорғауды қамтамасыз ету мақсатында апелляциялық комиссия құрылады.

Апелляциялық комиссия шығармашылық емтиханның нәтижелерімен келіспейтін тұлғалардың өтінімдерін қарастыру үшін құрылады. Апелляциялық комиссияның төрағасы мен құрамы Нұр-Мұбарак ЕИМУ ректордың бұйрығымен бекітіледі.

Апелляцияға өтінімді апелляциялық комиссия төрағасының атына

шығармашылық емтихан тапсырушы тұлға жеке береді. Өтінім шығармашылық емтихан нәтижесі жарияланғаннан кейін келесі күні сағат 13.00-ге дейін қабылданады және оны апелляциялық комиссия бір күн ішінде қарастырады.

Апелляциялық комиссия әрбір тұлғамен жеке тәртіпте жұмыс істейді. Тұлға апелляциялық комиссияның отырысына келмеген жағдайда оның өтінімі апелляцияға қарастырылмайды.

Шығармашылық емтихан нәтижелерімен келіспеу туралы апелляция бойынша шешім комиссия мүшелерінің жалпы санынан көпшілік дауыспен қабылданады. Дауыстар тең болған жағдайда комиссия төрағасының дауысы шешуші болып табылады. Апелляциялық комиссияның жұмысы төрағаның және комиссия мүшелерінің барлығының қолы қойылған хаттамамен рәсімделеді.

Шығармашылық білім беру бағдарламасына түсетін тұлғалар тестілеудің екі пәнінің ұпайы

Нормативтік талаптар

«Дінтану» білім беру бағдарламасы талапкерлердің кәсіби білктілігін тексеруді талап ететін шығармашылық қатарына жатады.

Түсу емтихандарының бағдарламасы мен тапсырмалары шығармашылық қабілеттері бар, дін негіздері бойынша белгілі деңгейде сауатқа ие тұлғаларды таңдау мақсатында құрылған.

Осы білім беру бағдарламасына түсу үшін талапкерлер арнайы пәндер бойынша 2 шығармашылық емтихан тапсырады:

1. Кәсіпке жарамдылығын анықтау үшін әңгімелесу
2. Дін негіздері бойынша ауызша емтихан.

«БВ02202-Дінтану» білім беру бағдарламасына түсушілерге арналған шығармашылық емтихан сұрақтары

- Дін түсінігіне анықтама беріңіз.
- Діндердегі миссионерлік қызметті қалай түсінесіз?
- Ислам діні жайында қысқаша мәлімет беріңіз
- Құранның мәні мен маңызын түсіндіріңіз
- Қазақ топырағындағы ислами мәдениет ошақтары
- Інжіл – христиандардың қасиетті кітабы ретінде
- Қазақстандағы діни ахуалға баға беріңіз
- Ислам дініндегі төрт мәзһаб жайында баяндаңыз
- Әбу Насыр әл-Фараби және оның ғылым тарихындағы орнын түсіндіріңіз
- Мұсылмандық мерекелер туралы мәлімет беріңіз
- Қазақтың діни мәндегі салт-дәстүрлері туралы мәлімет беріңіз
- Қазақ даласында болған қандай діндерді білесіз
- Исаның христиан дініндегі тұлғасы
- Қазақ ақын-жырауларының діни көзқарастарына талдау жасаңыз
- Діни экстремизм мен терроризмге анықтама беріңіз
- Исламның бес шартына қысқаша тоқталыңыз
- Дін мен ғылымның арақатынасы жайлы не айтасыз?
- Абай мен Шәкәрімнің ислам діні туралы көзқарастары
- Ежелгі қазақ сенімі мен исламдық құндылықтар арасындағы ұқсастықты, үндестікті түсіндіріңіз
- Сүннет дегеніміз не?
- Сүннеттің ислам дініндегі орнын анықтаңыз
- Имам Ағзам Әбу Ханифаның өмірі жайында қысқаша мәлімет беріңіз
- Атеизмге түсініктеме беріңіз және діни және атеистік ұстанымдардың ерекшеліктеріне сипаттама жасаңыз
- Қазақстанда діни ағымдар мен қауымдардың көбею себептері
- Мұхаммед пайғамбардың өміріне шолу жасаңыз және басқа пайғамбарлардан ерекшелігіне тоқталыңыз
- Кеңес үкіметі кезінде мемлекеттің дінге деген көзқарасына тоқталыңыз
- Құранның оқу-білімге деген ұстанымы
- Ислам және христиан дінінің ерекшеліктері
- Абай шығармашылығындағы діни айшықтар
- Пайғамбардың сахабалары туралы мәлімет беріңіз
- Пайғамбарлар тарихын білудің діндер тарихы тұрғысынан маңыздылығы
- Діндер тарихы мен пайғамбарлар тарихының байланысын көрсетіңіз
- Адамзат тарихы мен діндер тарихының байланысы
- Кеңестік кезеңдегі ислам дінінің жағдайы
- Қазақ топырағындағы исламға дейінгі сенімдер: тәңіршілдіктің басты ерекшеліктері
- Исламдағы харам түсінігі және тыйым салынған әрекеттер
- Мұса мен Нұх пайғамбарлар жайында қысқаша мәлімет беріңіз
- Исламның Батыс мәдениетіне ықпалын түсіндіріңіз
- Исламның батысқа ықпалында қандай ғалымдардың ықпалы жоғары болды?
- Иудаизм дінінің қасиетті кітабы жайында мәлімет беріңіз
- Мұхаммед Пайғамбардың ислам дінін тарату мен насихаттаудағы қызметін ашып көрсетіңіз
- Буддизм дінінің ерекшеліктеріне сипаттама жасаңыз
- Парыз дегеніміз не?
- Исламдағы парыздар туралы мәлімет беріңіз

- Экстремизм мен терроризмнің алдын алу шаралары
- Құрандағы сүрелер мен аяттар турасында түсінік беріңіз
- Христиан дінінің пайда болу, даму тарихын түсіндіріңіз
- Ансарлар мен мұхажирлер деп кімдері айтамыз
- Сопылық ілімнің ерекшеліктерін түсіндіріңіз
- Қазақ діни ағартушылық мәдениетіндегі мешіттер мен медреселердің маңызын түсіндіріңіз
- Дін мен дәстүр сабақтастығы.
- Әруақ сенімінің қазақтар арасындағы мәнін ашыңыз
- Қазақстандағы дәстүрлі діндерге қайсылары жатады.
- Сахабалар деп кімдерді айтамыз
- Қазақстандағы діни секталар туралы мәлімет беріңіз
- Мұхаммед пайғамбардың өнегелік, адамгершілік қасиеттерін түсіндіріңіз
- Христиандағы үштік сенімді қалай түсінесіз?
- Дінге еркіндікке қалай қарайсыз?
- Яһудилік пен исламдағы құдай сенімінің айырмашылығы мен ұқсас тұстарын көрсетіңіз
- Қазақстанда тойланатын ұлттық және діни мейрамдар және олардың ерекшеліктері
- Ислам дініндегі негізгі құлшылықтар
- Әлемдік діндердің қасиетті жазбаларын сипаттаңыз
- Исламда сүннет пен хадистің маңыздылығын ашып көрсетіңіз
- Исламдағы періштеге сенудің маңыздылығы
- Діннің қоғамда атқаратын қызметтері
- Христиандық пен исламдағы құдай сенімінің айырмашылығы мен ұқсас тұстарын көрсетіңіз

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

- Армстронг К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны / ауд. Д.Кенжетай, К.Қаратышқанова, А.Тасболат // — Алматы, 2018
- Ержан Қ.С., Махмет М. Салыстырмалы діндер тарихы. Оқу құралы. – Алматы: «Нұр-Мұбарак» баспасы, 2017. – 288 б.
- Байтенова Н.Ж., Бейсенов Б.Қ., Абжалов С.В., Құрманалиева А. Қазіргі дәстүрден тыс діни ағымдар мен культтар. Оқу құралы. – Алматы: Қазақ Университеті, 2013. – 326 б.
- Байтенова Н.Ж., Бейсенов Б.Қ., Абжалов С.В. Исламдағы секталар мен бағыттар. Оқу-әдістемелік құрал. – Алматы: Қазақ Университеті, 2013. – 110 б.
- Құрманалиева А.Д., Рысбекова Ш.С., Борбасова Қ. Діндер тарихы. Оқу-әдістемелік құрал. – Алматы: ҚазҰУ, 2012. – 150 б.
- Васильев Л.С. История религий. В 2-х томах. – М.: КДУ, 2016.
- Махмет Мұратхан, Яһудилік. Нұр-Мұбарак баспасы, Алматы, 2019. – 160 б.
- Д.М. Кокеева, Үнді дінінің тарихы. Қазақ университеті. Алматы, 2012. – 183 б.
- А.Д. Құрманалиева, С.У. Абжалов, Б.Б. Мейірбаев. Әлемдік діндер. Қазақ университеті, 2015. – 222 б.